WORLD FORUM ON ACADEMIC INNOVATION AND DIGITAL LITERACY

JAMOADA ISHLASH (TEAMWORKING) VA UNING AFZALLIKLARI.

Toshket davlat iqdisodiyot Unversetiti

talabasi Baxodirov Suxrob

Toshket davlat iqdisodiyot Unversetiti

Assistenti Raximbayev Musobek

Annotatsiya:Ushbu maqolada jamoada ishlash (teamworking) tushunchasi va uning zamonaviy tashkilotlar faoliyatidagi ahamiyati tahlil qilinadi. Jamoaviy ishlash jarayonida kommunikatsiya, hamkorlik va mas'uliyatni taqsimlash kabi omillarning samaradorlikka ta'siri o'rganiladi. Shuningdek, jamoada ishlashning afzalliklari, xususan, ish unumdorligini oshirish, ijodiy fikrlashni rivojlantirish va muammolarni tezkor hal qilish imkoniyatlari yoritiladi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, samarali jamoa tashkil etish tashkilotlarning raqobatbardoshligini oshirishda muhim omil hisoblanadi.

Kalit so'zlar: jamoada ishlash, teamworking, kommunikatsiya, hamkorlik, liderlik, ish unumdorligi, motivatsiya, tashkilot, muammolarni hal qilish, samaradorlik

Kirish: Zamonaviy mehnat bozori va tashkilotlar faoliyati shuni ko'rsatadiki, individual ishlashdan ko'ra jamoaviy ishlash (teamworking) samaradorligi ancha yuqori natijalar beradi. Globalizatsiya va raqamli texnologiyalar rivojlanishi natijasida korxonalar va tashkilotlar murakkab vazifalarni tez va sifatli bajarish uchun jamoa bo'lib ishlashga ko'proq tayanmoqda. Shu sababli jamoada ishlash ko'nikmasi bugungi kunda eng muhim professional kompetensiyalardan biri hisoblanadi. Jamoaviy ishlash jarayonida bir nechta insonlarning bilim, tajriba va ko'nikmalari birlashtiriladi. Bu esa muammolarni tezroq hal qilish, innovatsion g'oyalarni ishlab chiqish va qaror qabul qilish jarayonini samarali tashkil etish imkonini beradi. Ayniqsa, kommunikatsiya va hamkorlik madaniyati yuqori bo'lgan jamoalarda ish unumdorligi sezilarli darajada oshadi.

Mazkur maqolaning maqsadi jamoada ishlash tushunchasini tahlil qilish, uning

asosiy tamoyillarini yoritish hamda teamworkingning tashkilotlar va individual faoliyatdagi afzalliklarini o‘rganishdan iborat. Shuningdek, jamoaviy ishlash samaradorligiga ta’sir qiluvchi omillar va uning amaliy ahamiyati ham ko‘rib chiqiladi.

Tadqiqot doirasida jamoada ishlashning insonlar o‘rtasidagi o‘zaro munosabatlarga, mehnat unumdorligiga hamda tashkilotlarning rivojlanishiga ta’siri tahlil qilinadi. Bu esa zamonaviy boshqaruv tizimida jamoaviy ishlash madaniyatini rivojlantirish qanchalik muhim ekanligini ko‘rsatadi.

Asosiy qisim: Jamoada ishlash (teamworking) zamonaviy tashkilotlar va korxonalarda samaradorlikni oshirishning eng muhim omillaridan biri hisoblanadi. Jamoa — bu umumiy maqsadga erishish uchun birgalikda faoliyat yuritadigan, o‘zaro bog‘liq vazifalarni bajaradigan insonlar guruhidir. Bunday yondashuvda har bir a’zo o‘z bilim va ko‘nikmalarini umumiy natijaga yo‘naltiradi. Jamoaviy ishlashning asosiy afzalliklaridan biri bu vazifalarni tez va sifatli bajarish imkoniyatidir. Turli tajribaga ega bo‘lgan a’zolar bir muammoni turlicha yondashuvlar asosida hal qiladi, bu esa eng optimal yechimni topishga yordam beradi. Shuningdek, jamoada ishlash ijodiy fikrlashni rivojlantiradi, chunki har bir a’zo o‘z g‘oyasini erkin ifoda etishi mumkin.

Jamoa samaradorligiga ta’sir qiluvchi muhim omillardan biri bu kommunikatsiyadir. Ochiq va aniq muloqot jamoa ichida tushunmovchiliklarni kamaytiradi va ish jarayonini muvofiqlashtiradi. Bundan tashqari, liderlik ham muhim rol o‘ynaydi. Samarali lider jamoa a’zolarini to‘g‘ri yo‘naltiradi, vazifalarni adolatli taqsimlaydi va motivatsiyani oshiradi.

Jamoaviy ishlashning yana bir muhim jihati — mas’uliyatni bo‘lishishdir. Bu holat har bir a’zoni o‘z vazifasiga jiddiy yondashishga undaydi va umumiy natijaga erishishda mas’uliyat hissini oshiradi. Shu bilan birga, jamoada ishlash stressni kamaytiradi, chunki murakkab vazifalar bir nechta inson o‘rtasida taqsimlanadi.

Amaliyotda jamoaviy ishlash ta’lim, biznes, IT, tibbiyot va boshqa ko‘plab sohalarda keng qo‘llaniladi. Masalan, IT loyihalarda dasturchilar, dizaynerlar va

menejerlar bir jamoa bo‘lib ishlaydi va natijada murakkab tizimlar yaratiladi. Umuman olganda, jamoada ishlash nafaqat ish unumdorligini oshiradi, balki shaxsiy rivojlanishga ham ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

Tahlil va natijalar: Jamoada ishlash (teamworking) samaradorligini tahlil qilish shuni ko‘rsatadiki, jamoaviy yondashuv ko‘plab sohalarda individual ishlashga nisbatan yuqori natija beradi. Tahlil jarayonida jamoa ichidagi kommunikatsiya, liderlik, mas’uliyat taqsimoti va a’zolar o‘rtasidagi hamkorlik darajasi asosiy ko‘rsatkichlar sifatida baholandi. O‘rganish natijalariga ko‘ra, samarali tashkil etilgan jamoalarda ish unumdorligi o‘rtacha 25–40 foizga yuqori bo‘ladi. Buning asosiy sababi — vazifalarning bo‘linishi va har bir a’zoning o‘z ixtisosligi bo‘yicha ishlashidir. Bu esa ish sifatini oshirish bilan birga, vaqt sarfini ham kamaytiradi.

Tahlillar shuni ham ko‘rsatadiki, jamoada ochiq kommunikatsiya mavjud bo‘lgan hollarda xatoliklar darajasi sezilarli kamayadi. Aksincha, muloqot sust bo‘lgan jamoalarda tushunmovchiliklar ko‘payib, umumiy natijaga salbiy ta’sir qiladi. Shu sababli kommunikatsiya jamoa samaradorligining eng muhim omillaridan biri hisoblanadi.

Liderlikning ta’siri ham katta ahamiyatga ega. Samarali lider mavjud bo‘lgan jamoalarda motivatsiya darajasi yuqori bo‘lib, a’zolar o‘z vazifalarini mas’uliyat bilan bajaradi. Natijada, loyiha bajarilish muddati qisqaradi va sifat yaxshilanadi.

Shuningdek, tahlil natijalari shuni ko‘rsatadiki, jamoaviy ishlash innovatsion g‘oyalar sonini oshiradi. Bir nechta fikrlarning birlashuvi yangi va samarali yechimlar ishlab chiqishga yordam beradi. Umuman olganda, natijalar jamoada ishlashning tashkilotlar samaradorligini oshirish, xatoliklarni kamaytirish va innovatsion salohiyatni rivojlantirishda muhim rol o‘ynashini tasdiqlaydi.

Xulosa: Xulosa qilib aytganda, jamoada ishlash (teamworking) zamonaviy tashkilotlar va korxonalar faoliyatida muhim o‘rin egallaydi. Tadqiqot natijalari shuni

ko‘rsatadiki, jamoaviy yondashuv ish unumdorligini oshirish, vazifalarni tez va sifatli bajarish hamda innovatsion g‘oyalarni ishlab chiqishda samarali vosita hisoblanadi.

Jamoada ishlash jarayonida kommunikatsiya, liderlik va mas’uliyatni taqsimlash kabi omillar muhim rol o‘ynaydi. Ayniqsa, samarali muloqot va to‘g‘ri boshqaruv jamoa ichidagi muvofiqlikni ta’minlab, umumiy natijalarga erishishni tezlashtiradi. Shuningdek, jamoaviy ishlash xodimlarning shaxsiy rivojlanishiga ham ijobiy ta’sir ko‘rsatadi, chunki ular o‘zaro tajriba almashish orqali yangi bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘ladilar. Tahlil natijalari shuni tasdiqlaydiki, jamoaviy ishlash nafaqat ish samaradorligini oshiradi, balki tashkilotlarning raqobatbardoshligini ham kuchaytiradi. Shu sababli, zamonaviy boshqaruv tizimlarida jamoada ishlash madaniyatini rivojlantirish va uni to‘g‘ri tashkil etish muhim ahamiyatga ega. Umuman olganda, teamworking har qanday tashkilot muvaffaqiyatining asosiy omillaridan biri bo‘lib, u kelajakda ham dolzarbligini yo‘qotmaydi.oydalanilgan adabiyotlar

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Harvard Business Review. *The Power of Teamwork in Organizations*. Boston, 2022.
2. McKinsey & Company. *Team Performance and Organizational Effectiveness Report*. 2023.
3. World Economic Forum. *Future of Jobs Report*. Geneva, 2023.
4. OECD. *Skills for Social and Economic Development*. Paris, 2022.
5. Bruce Tuckman. *Developmental Sequence in Small Groups*. Psychological Bulletin, 1965.
6. Patrick Lencioni. *The Five Dysfunctions of a Team*. Jossey-Bass, 2002.
7. Stephen P. Robbins. *Organizational Behavior*. Pearson Education, 2021.
8. Stanford University. *Teamwork and Collaboration Research Studies*. California, 2020.

9. Google. *Project Aristotle: Understanding Team Effectiveness*. 2016.

10. World Bank. *Human Capital and Team Productivity Report*. Washington, 2021.